

vyřknouti zároveň odmítnutí žaloby. Ježto tak neučinil bylo podle § 478 a 513 c. ř. s. usnesení jeho v tom smyslu doplniti.

Čís. 10497.

Pojišťovací smlouva.

Bylo-li touž pojišťovací policiji pojištěno několik skupin věcí a pro každou z nich bylo zvláště stanoveno pojistné, jde o více pojišťovacích smluv uzavřených touž pojistkou a nemá nesprávný údaj pojištěnce co do jedné skupiny vliv na platnost pojišťovací smlouvy co do ostatních skupin. Nesejde na tom, že některé vedlejší poplatky byly vypočteny z celkového pojistného.

(Rozh. ze dne 2. února 1931, Rv I 206/30).

Žalovaní byli pojištěni u žalující pojišťovny proti požáru, na stavení na 50.000 Kč, na svršky na 28.000 Kč a na hospodářské nářadí na 4.000 Kč. Bleskem byla usedlost žalovaných zapálena a zničena. Podle údajů žalovaných byly prý zničeny všechny svršky. Pojišťovna vyplatila žalovaným 50.046 Kč, z toho na svršky 16.785 Kč. Napotomním pravoplatným trestním rozsudkem byli žalovaní odsouzeni pro zločin podvodu podle §§ 197 a 199 tr. zák. spáchaný tím, že žalující pojišťovnu lstivým předstíráním a jednáním, že velikou část zachráněných předmětů jako shořelou hlásili a si za to nechali vyplatiti pojistné, ačkoliv jim v čase uplatňování těchto nároků a i potom dobře bylo známo, že tyto předměty byly zachráněny, uvedli v omyl, kterým žalující pojišťovna škodu převyšující 2.000 Kč utrpěti měla a také vyplacením pojistného utrpěla. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaných vrácení celé vyplacené pojistné sumy i s dalšími výlohami. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Poněvadž žalovaní porušili povinnost uloženou jim čl. 18 pojišťovacích podmínek a dopustili se zločinu podvodu na žalobkyni, ztratili podle čl. 19 vůbec právo na jakoukoliv náhradu proti pojišťovně. Že tu jest některý z případů druhé věty čl. 19, odvolatelé sami ani ve sporu netvrdili. S právním názorem odvolatelů, že se ustanovení čl. 19 může vztahovati jen na svršky, ohledně jichž zatajení byli žalovaní odsouzeni pro zločin podvodu, nelze souhlasiti. Neboť to, že podle pojišťovací smlouvy byli žalovaní pojištěni zvlášť na stavení, domácí zařízení a hospodářské nářadí až do výše 82.000 Kč nemá význam, nejde o tři různá pojištění a žalovaní ztratili svým jednáním právo žádati náhradu z pojišťovací smlouvy vůbec a jsou proto povinni vrátiti celou jim vyplacenou pojistnou sumu. Ustanovení čl. 18 a 19 pojišťovacích podmínek jsou jasná, takže není místa pro použití ustanovení § 915 věty druhé obč. zák.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice s poukazem, by dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolání, pokud je opřeno o dovolací důvod podle č. 4 § 503 c. ř. s. právem vytýká, že odvolací soud mylně vyložil pojišťovací smlouvu a že proto posoudil spornou věc po právní stránce nesprávně. Bylo zjištěno, že žalovaní byli pojištěni podle pojišťovací police č. 116.879 I. na stavení na 50.000 Kč, II. na svršky na 28.000 Kč a III. na hospodářské nářadí na 4.000 Kč. Žalovaní byli odsouzeni pro zločin podvodu podle §§ 197 a 199 tr. zák. spáchaný tím, že žalující pojišťovnu lstivým předstíráním a jednáním, že totiž hlásili velikou část zachráněných předmětů jako shořelou a dali si za to vyplátiti pojistné, ačkoliv jim v čase uplatňování těchto nároků a i potom bylo dobře známo, že tyto předměty byly zachráněny, uvedli v omyl, kterým žalující pojišťovna měla utrpěti a také utrpěla škodu větší než 2.000 Kč. Podle tohoto zjištění usoudil odvolací soud, že žalovaní porušili povinnost, která jim byla uložena v čl. 18 všeobecných podmínek pojišťovacích, že se dopustili na žalobkyni zločinu podvodu a že proto podle čl. 19 těchže podmínek ztratili vůbec právo na jakoukoliv náhradu proti pojišťovně. Tento právní názor odvolacího soudu nelze schváliti. Podle police byly pojištěny tři skupiny věcí a bylo pro každou skupinu zvláště ustanoveno pojistné, ad I. 150 Kč, ad II. 84 Kč a ad III. 12 Kč. Nerozhoduje, že 15% délková srážka, vedlejší poplatky, kolkovné a hasičský příspěvek vypočteny jsou pak již z celkového pojistného 246 Kč. V takovém případě jde o více pojišťovacích smluv, uzavřených touž pojistkou, a nemá proto nesprávný údaj ve příčině jedné skupiny vliv na platnost pojišťovací smlouvy ohledně ostatních skupin. Nepozbyli tedy dovolatelé tím, že ohledně jedné nebo dvou skupin učinili úmyslně křivá udání, nároku na pojišťovatelčino plnění ohledně ostatních skupin, nesprávnými údaji nedotčených. Bylo proto dovolání vyhověno. Soudy nižších stolic neobíraly se z důvodu nesprávného posouzení sporné věci po právní stránce ostatními námitkami a vývody obou stran neučinily v těchto směrech potřebná zjištění. Proto nezbylo, než vyhověti druhé části dovolacího návrhu a, jelikož vada sahá do první stolice, rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 10498.

Proti usnesení odvolacího soudu, jímž byl pro zmatečnost zrušen rozsudek prvního soudu i s předchozím řízením počínajíc doručením žaloby a prvnímu soudu uloženo, by žalobu řádně doručil a v řízení pokračoval, aniž vyhrazena pravomoc, není přípustným rekurs na dovolací soud.

(Rozh. ze dne 2. února 1931, R II 10/31).

Procesní soud první stolice uznal podle žaloby rozsudkem pro zmeškání žalovaného. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením, počínajíc doručením žaloby, pro zma-